

NIERFUNCTIEVERVANGENDE THERAPIE

Tom Dejagere
Intenist-nefroloog, Jessa Ziekenhuis, Hasselt

Diabetes Liga, afdeling Midden Limburg
Jessa Ziekenhuis Hasselt, 21 november 2019

JESSA
ZIEKENHUIS

**NIERCENTRUM
HASSELT**

OVERZICHT

- Functie van de nier overnemen: wat betekent dit
- Vormen van nierfunctievervangende therapie
 - Hemodialyse
 - Filmpje over hemodialyse
 - Peritoneale dialyse
 - Filmpje over peritoneale dialyse
 - Niertransplantatie
- Hoe gaat dat in de praktijk?
 - Hoe vaak komt het voor ?
 - Hoe kies ik een bepaalde vorm ?
 - Moet dit allemaal wel?
- Samenvatting en vragenronde

JESSA
ZIEKENHUIS

**NIERCENTRUM
HASSELT**

2

FUNCTIE VAN DE NIER OVERNEMEN

■ Opstapeling van afvalstoffen in het bloed

- Klachten: Zeer weinig of geen in het begin !
- Pas veel later:
 - slechte eetlust
 - jeuk
 - sufheid, verwardheid, vermoeidheid
 - levensbedreigende ontregelingen van de zouten in het bloed
 - Kalium: ritmestoornissen
 - Fosfor: aderverkalking

■ Aanpak

- Minder afvalstof produceren: dieet
- Specifieke medicatie
- Verwijderen

JESSA
ZIEKENHUIS

NIERCENTRUM
HASSELT

3

FUNCTIE VAN DE NIER OVERNEMEN

■ Opstapeling van overtollig water en zout

- Klachten: Zeer weinig of geen in het begin !

■ Pas later:

- Hoge bloeddruk
- Oedemen
- Hartfalen

■ Aanpak

- minder zout en vocht
- Vochtafdrijvers
- Verwijderen

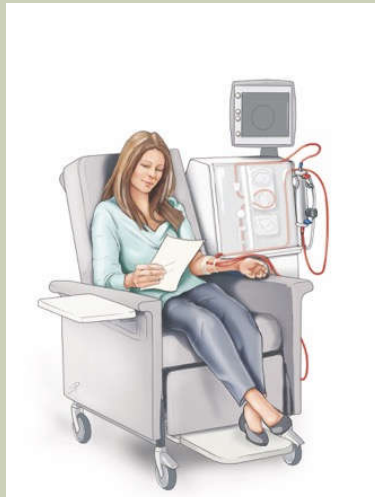

JESSA
ZIEKENHUIS

NIERCENTRUM
HASSELT

4

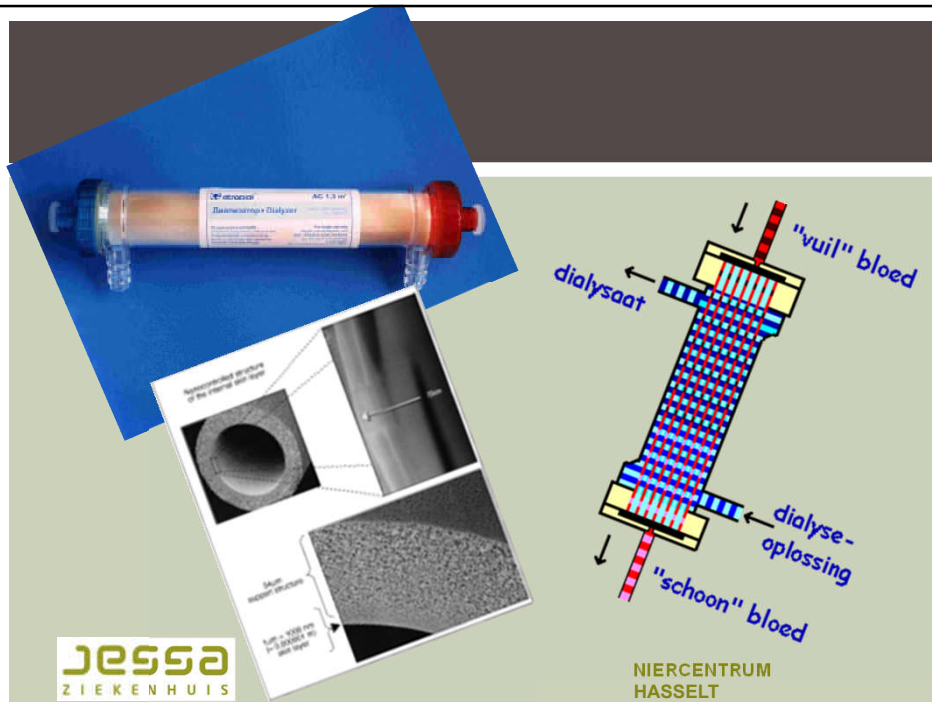
HEMODIALYSE

JESSA
ZIEKENHUIS

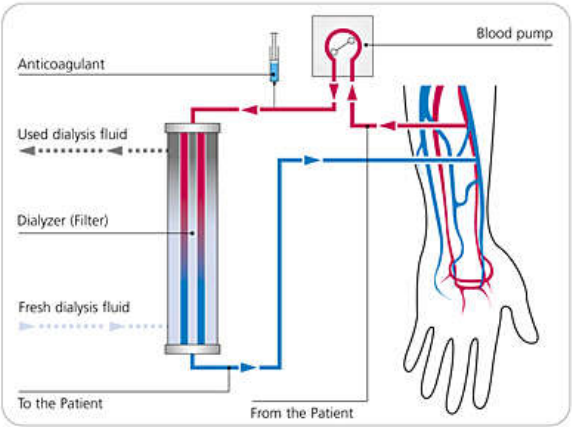
NIERCENTRUM
HASSELT

5

JESSA
ZIEKENHUIS

NIERCENTRUM
HASSELT

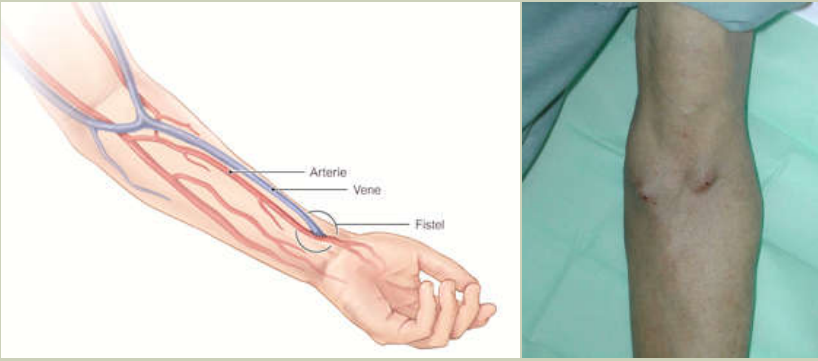

The diagram illustrates the hemodialysis process. It shows a patient's arm with a fistula connected to a dialyzer (filter) via red and blue tubes. The red tube carries blood from the patient to the dialyzer, and the blue tube carries it back. A blood pump is shown driving the flow. The dialyzer is connected to a dialysis fluid circuit, with fresh dialysis fluid entering and used dialysis fluid exiting. An anticoagulant is also shown being added to the blood line. To the right, a photograph shows a real-world setup of a hemodialysis machine with a patient's arm connected to the machine.

JESSA
ZIEKENHUIS

**NIERCENTRUM
HASSELT**

TOEGANGSWEG: AV-FISTEL

The diagram on the left shows a cross-section of an arm with an AV fistula. It labels the 'Arterie' (artery) and 'Vene' (vein) which are joined at the 'Fistel'. The photograph on the right shows a real-world example of an AV fistula on a patient's arm, with the connection point visible.

JESSA
ZIEKENHUIS

**NIERCENTRUM
HASSELT**

TOEGANGSWEG: KATHETER

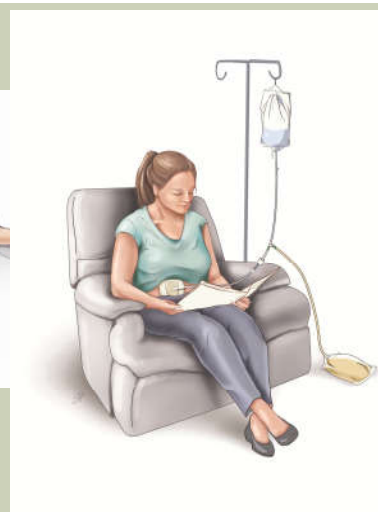
JESSA
ZIEKENHUIS

NIERCENTRUM
HASSELT

PERITONEALE DIALYSE

JESSA
ZIEKENHUIS

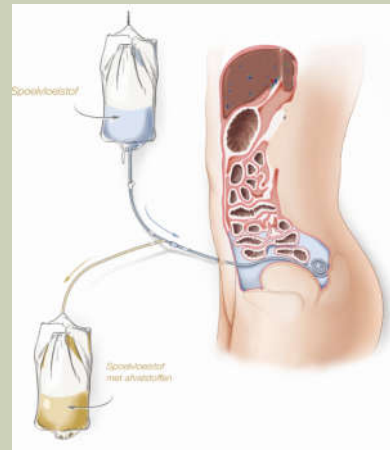

NASSELT

PERITONEALE DIALYSE

JESSA
ZIEKENHUIS

NIERCENTRUM
HASSELT

11

PERITONEALE DIALYSE

JESSA
ZIEKENHUIS

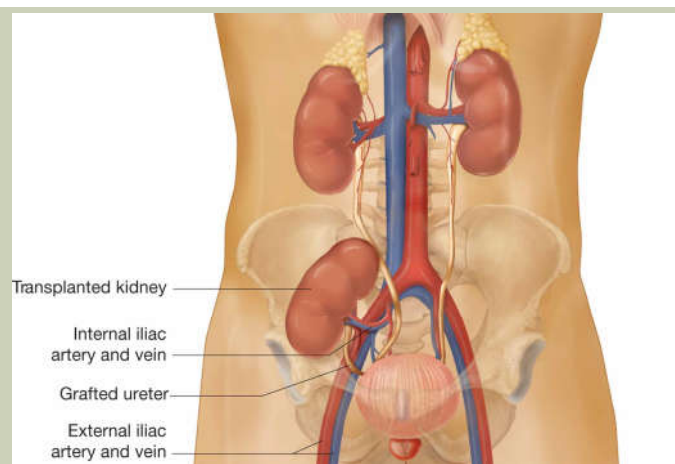
NIERCENTRUM
HASSELT

12

PERITONEALE DIALYSE

- Manuele vorm: 4x per dag wordt handmatig een wisseling uitgevoerd door de patiënt zelf
- Automatische vorm: de patiënt koppelt zich elke nacht aan een toestel aan, dat tijdens de nacht de wisselingen automatisch uitvoert
- Steeds thuistherapie
 - Verpleegkundige assistentie is mogelijk, maar uitzonderlijk

NIERTRANSPLANTATIE

NIERTRANSPLANTATIE

■ Ontvanger

■ In fysiek goede conditie

- Geen leeftijdsgrens maar >70j vaak een uitdaging
- Goed hart, longen, bloedvaten
- Geen chronische infecties (diabetische voetwonde, prothese-infectie,...)
- Geen kanker heden of recente verleden (behalve beperkte huidkanker)

■ Donor

- Levend: familielid, partner,... : gepland
- Overleden: Europese uitwisseling "Eurotransplant"

■ Pancreas: gecombineerde nier-pancreas transplantatie

- Enkel type 1 diabetes en fitte patiënt

■ Universitaire ziekenhuizen: Leuven, Antwerpen, Brussel, Gent

NIERCENTRUM
HASSELT

15

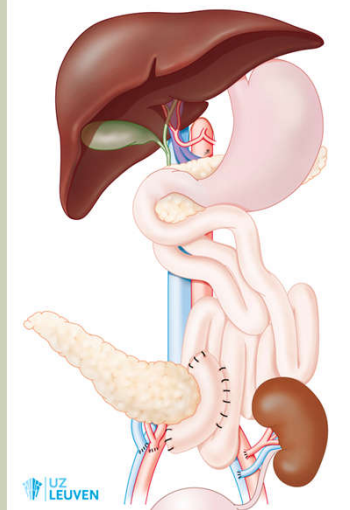
NIERTRANSPLANTATIE

GECOMBINEERDE NIER-PANCREAS TRANSPLANTATIE

- Enkel type 1 diabetes en fitte patiënt
- Streng screening van ontvanger
- Levende donatie niet mogelijk
- Pancreas alleen niet mogelijk
reden= grote gevaarlijke ingreep,
gereserveerd voor pt met ernstige
diabetesverwikkelingen, zoals nierfalen

JESSA
ZIEKENHUIS

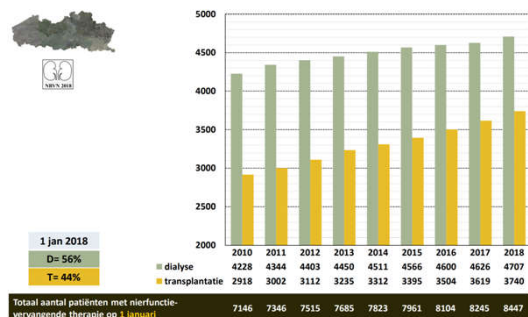

UZ
LEUVEN

DE PRAKTIJK

- Over hoeveel patiënten gaat het eigenlijk? (NBVN, 01/01/2018)

- Dialyse
 - Actief: 4707
 - Nieuw/jaar: 1167 (2017)
- Transplantatie
 - Actief: 3740
 - Nieuw/jaar: 268 (2017)

JESSA
ZIEKENHUIS

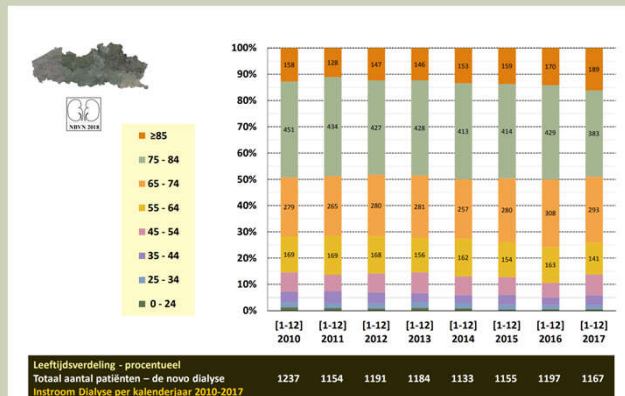
**NIERCENTRUM
HASSELT**

18

DE PRAKTIJK

■ Leeftijdverdeling dialyse

- 50%=75+

JESSA
ZIEKENHUIS

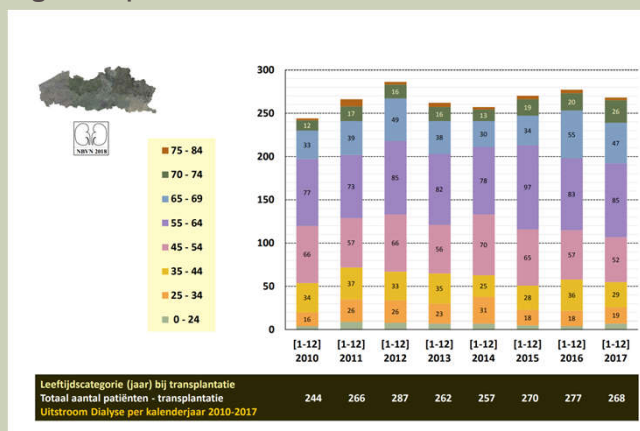
NIERCENTRUM
HASSELT

19

DE PRAKTIJK

■ Leeftijdverdeling transplantatie

- <1%=75+
- <10%=70+

JESSA
ZIEKENHUIS

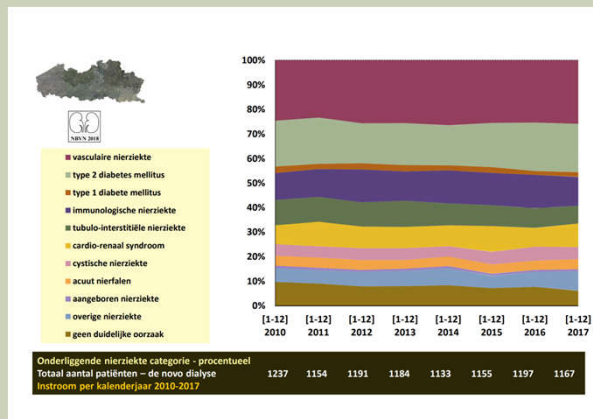
NIERCENTRUM
HASSELT

20

DE PRAKTIJK

■ Diabetes als oorzaak van instroom in dialyse/transplantatie

- Type 1: <5%
- Type 2: 20-25%

JESSA
ZIEKENHUIS

NIERCENTRUM
HASSELT

21

DE PRAKTIJK

- Wanneer starten met nierfunctievervangende therapie?
- Hoe kies ik een bepaalde vorm?
 - Waar?
 - Thuis: PD – thuis-HD
 - Ziekenhuis: centrum-autodialyse-nachtelijke dialyse X
 - Voor- en nadelen van de verschillende technieken
 - Nierzorgverpleegkundige
 - Nierzorgeducatie
 - Nefroloog
 - Patiënten contact: patiënten getuigenis
- Wat als ik dit allemaal niet (meer) wil?
 - Niet starten met dialyse
 - Stoppen met dialyse
 - Advanced care planning

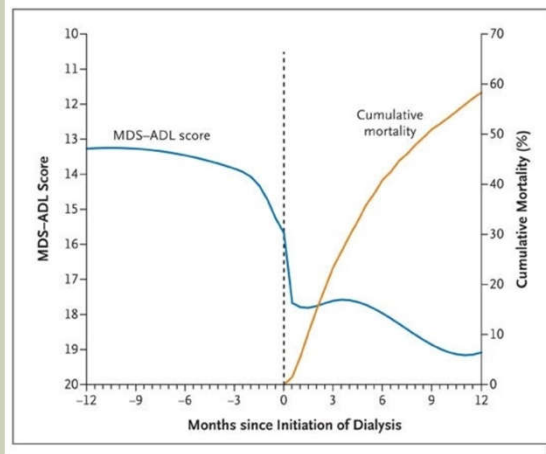
JESSA
ZIEKENHUIS

NIERCENTRUM
HASSELT

22

ALS IK DIT ALLEMAAL NIET (MEER) WIL?

- Niet starten met dialyse
- Stoppen met dialyse
- Advanced care planning

JESSA
ZIEKENHUIS

NIERCENTRUM
HASSELT

23